

The logo for the Asian Development Bank (ADB) is displayed in white serif font on a dark blue square background. The letters 'ADB' are prominently featured.

ADB

МОН 9701, МОН 3843, МОН 3844
ТӨСӨЛ

**ЭМДС-ААС ЗАРДЛЫН ТӨЛБӨРИЙГ НЬ
ХАРИУЦАХ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ,
ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ҮЗҮҮЛЭХ БАЙГУУЛЛАГЫГ
СОНГОН ШАЛГАРУУЛАХ ЖУРАМ**

2022 он

ИДЭВХГҮЙ САНХҮҮЖИЛТ

УХААЛАГ ХУДАЛДАН АВАЛТ

- Хэрэгцээтэйг бус байгааг нь, санал болгосон үнээр нь

1. ЗАСАГЛАЛ

3. ТӨЛБӨРИЙН АРГА

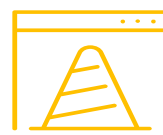
ЯМАР ТУСЛАМЖ,
ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХУДАЛДАН
АВАХ ВЭ??

- Тусламж, үйлчилгээний багц тодорхойлох болон өргөтгөх
- Ямар эм худалдан авах
- Тусламж, үйлчилгээг хэрхэн хүргэх, чанарын шаардлага, стандарт

ХЭНЭЭС ХУДАЛДАН АВАХ
ВЭ?

- Эрүүл мэндийн байгууллагуудаа сонгох, гэрээлэх
- Эм, хэрэгсэл нийлүүлэгчтэй гэрээлэх, зөвшилцөх
- Хувийн хэвшилтэй гэрээ байгуулж ажиллах

ЯМАР ҮНЭЭР?

- Тусламж, үйлчилгээний өртөг, төлбөрийн хэмжээг тогтоох
- Улс, хувь ялгааг хэрхэн тогтоох вэ?
- ТҮ-ний өртөгт ямар зардлыг оруулах вэ?

ЯМАР АРГААР?

- Ямар төлбөрийн арга сонгох вэ?
- Ямар ТҮ-ийг илүү урамшуулах вэ?
- ЭМБ –ын гүйцэтгэлийг мониторинг хийх

2. ТУСЛАМЖ,
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ БАГЦ

4. МЭДЭЭЛЛИЙН ТЕХНОЛОГИ

ИДЭВХГҮЙ САНХҮҮЖҮҮЛЭГЧ

УХААЛАГ ХУДАЛДАН АВАГЧ

- Нөөцийг хуваарилахдаа орцын норм ашигладаг
- Тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчдээ сонгон шалгаруулдаггүй/хангалтгүй
- Чанарын хяналт сул/огт байхгүй
- Үнэ болон чанарт нөлөөлж чаддаггүй

ТҮ-ний өртөг тооцож, гарцад суурилсан төлбөрийн арга ашигладаг.

Төлбөрийн арга нь чанар, үр ашгийг сайжруулах хөшүүрэгтэй байдаг

Сонгон шалгаруулж “хамгийн сайн”-тай нь гэрээлдэг

Чанарыг тасралтгүй сайжруулдаг

Нийт зардлаа хянадаг

Үнэ, чанарыг тогтоодог

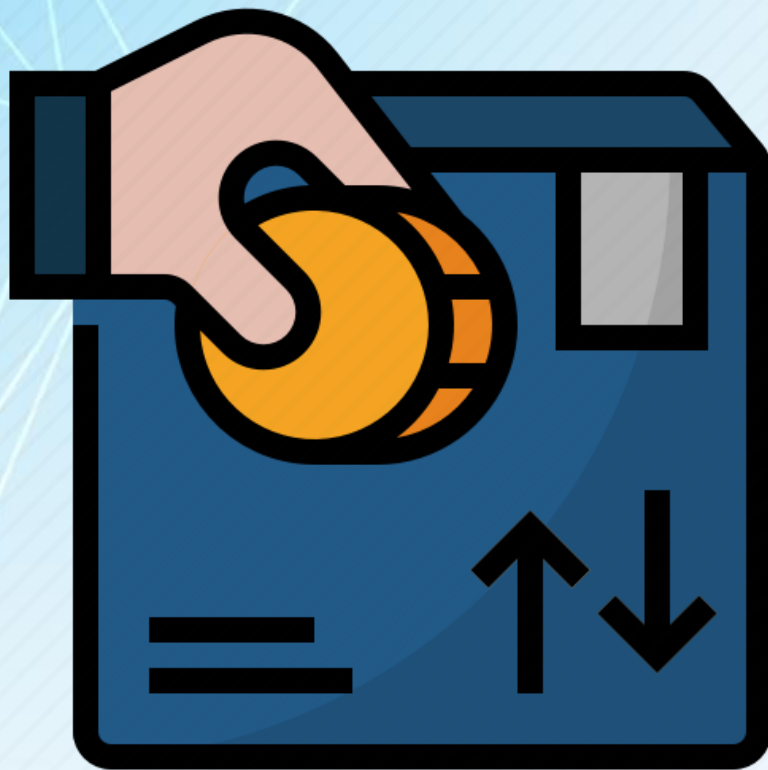
1. Хамгийн сайнтай нь гэрээлэх шаардлага

Row Labels	ОХБ нэр	Count of HOSPITAL_NAME	Count of Success rate	Sum of COUNT	Per hospital	Cumulative
110031	Сувганцрын завсрын эдийн өвчнүүд	470	470	23,320	50	100%
063031	Хоол боловсруулах тогтолцооны бусад өвчнүүд	378	378	16,109	43	80%
051911	Зүрхний архаг ишемит өвчин	330	330	6,375	19	70%
101701	Чихрийн шижин	289	289	3,956	14	61%
072361	Элэгний фиброз ба цирроз	287	287	3,462	12	61%
082091	Хэрлэгтөст артрит	287	287	2,595	9	61%
043021	Амьсгалын тогтолцооны бусад өвчнүүд	283	283	17,647	62	60%
062191	Ходоодны шархлаа	280	280	2,654	9	60%
113061	Шээс бэлгийн тогтолцооны бусад эмгэгүүд	279	279	6,796	24	59%
050391	Цээжний бах, уушигны эмболи, цочмог перикардит, эндокардит	278	278	6,317	23	59%
070431	Элэгний хордлогот өвчин, реактив гепатит	274	274	2,654	10	58%
071361	Архаг хепатит	256	256	2,980	12	54%
051501	Анхдагч даралт ихсэх өвчин	252	252	5,033	20	54%
013001	Мэдрэлийн тогтолцооны бусад өвчнүүд	250	250	7,623	30	53%
040271	Архаг бронхит	249	249	1,679	7	53%
082611	Дорсалги [нуруу өвдөх]	230	230	5,474	24	49%
300013	Амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ	226	226	2,089,017	9,243	48%
083041	Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн бусад өвчнүүд	220	220	2,056	9	47%
100471	Бамбай булчирхайн эмгэгүүд	220	220	1,113	5	47%
072371	Цочмог панкреатит	215	215	1,151	5	46%
062181	Улаан хоолойн эмгэг	214	214	1,584	7	46%
011041	Гурвалсан мэдрэлийн эмгэг	212	212	1,854	9	45%
051881	Зүрхний даралт ихсэх өвчин	212	212	3,182	15	45%
300011	Амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ	211	211	924,509	4,382	45%
040371	Цочмог бронхиолит	210	210	1,374	7	45%
220021	Ангилагдаагүй бусад	208	208	24,321	117	44%
010301	Төв мэдрэлийн системийн эмгэгүүд	207	207	3,819	18	44%
330011	Өдрийн эмчилгээ	199	199	20,034	101	42%
310012	Яаралтай тусламж, үйлчилгээ - Шар	195	195	84,785	435	41%
011031	Тархины судасны эмгэгүүд	191	191	3,034	16	41%
010331	Дистони, гавлын мэдрэлийн эмгэгүүд	190	190	2,653	14	100%

2. Чанарыг дээшлүүлэх, чадамжтай нь уялдуулах

Жишээ 1: Орон нутагт буй 10-20 ортой эмнэлгийн тэргүүлэх нэхэмжлэл

Сувганцрын завсрын эдийн өвчнүүд	663,383эмийн эмчилгээ
Цээжний бах, уушигны эмболи, цочмог перикардит, эндокардит	689,447эмийн эмчилгээ
Цочмог хэрлэг, хэрлэгийн гаралтай судасны хавхлагын өвчнүүд	536,568эмийн эмчилгээ
Зүрхний дутмагшил ба зүрхний бусад өвчин	1,279,913эмийн эмчилгээ
Хэрлэгтөст артрит	448,728эмийн эмчилгээ

ҮНЭ

3. Эрүүл мэндийн байгууллагууд тусламж, үйлчилгээний тарифаа хяналтгүйгээр тогтоож байна.

- Даатгуулагчийн халааснаасаа төлөх төлбөрийн хэмжээг бууруулж чадахгүй байна.
- Ж нь: Тарифын нэмэгдэл / Т.Ү үзүүлэгчдийн хандлага

4. Үнийг тогтоохдоо өөр, өөр аргачлалаар тогтоож байна.

- Ж нь: үйлчилгээ тус бүрээр, цогц байдлаар, холимог гэх мэт.
- Даатгуулагчдад ойлгомжгүй байдлыг үүсгэж байна.

Paper-based tender

5. Сонгон шалгаруулалт нь цаасан хэлбэрээр явагдаж байсан нь ЭМБ болон ЭМДБ-ын аль алинд нь хүндрэл үүсгэж байна.

- Цаг хугацаа, нөөц шаардах

6. Нэг ижил шаардлагаар зохион байгуулагдаж буй сонгон шалгаруулалтад ялгаатай үнэлгээ хийгдэх боломжийг бий болгож байна. Хооронд нь харьцуулах боломж хомс /Аймаг хооронд гэх мэт/

Улсын эмнэлэг

ТӨР ХАРИУЦАХ
ДААТГАЛ ХАРИУЦАХ

ХУДАЛДАН АВАХ БОЛОМЖ
НЭЭГДСЭН

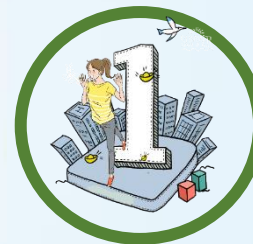
Хувийн эмнэлэг

ДААТГАЛ ХАРИУЦАХ

ТӨР ХАРИУЦАХ

СОНГОН ШАЛГАРУУЛАЛТ

ЧАНАРТАЙ тусламж,
үйлчилгээг ХЯМД
үнээр даатгуулагчид

Улс, хувийн
ЗОХИСТОЙ
ХАРЬЦАА

АЧААЛАЛ
хуваалцах

ИРГЭН
ТӨВТЭЙ

УЛС, ХУВИЙН
эмнэлгийн шударга
ӨРСӨЛДӨӨН

ЭМИЙН ТӨВЛӨРСӨН ХУДАЛДАН
АВАЛТ

10.1. Эрүүл мэндийн даатгалын байгууллага нь энэ хуулийн 16.1.4-т заасны дагуу сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллага болон эмийн сантай даатгалын гэрээ /цаашид “гэрээ” гэх/-г байгуулах бөгөөд гэрээний хэрэгжилтийг хянаж, дүгнэнэ.

14.9.11.эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагыг сонгон шалгаруулах журмыг санхүү, төсвийн болон эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн батлах.

16.1.4.Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа, тусгай зөвшөөрөлтэй, магадлан итгэмжлэгдсэн өмчийн бүх хэлбэрийн эмийн сангаас бусад эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагаас тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдал, хүртээмжийг нь харгалзан сонгон шалгаруулах үйл ажиллагааг энэ хуулийн 14.9.11-д заасан журмын дагуу зохион байгуулах;

Нийт
10 бүлэг,
66
заалттай

01. Ерөнхий зүйл

02. Сонгон шалгаруулалтын зарчим

03. Сонгон шалгаруулалтын зохион байгуулалт

04. Сонгон шалгаруулалт зохион байгуулах хугацаа, нөхцөл

05. Сонгон шалгаруулалтад оролцогч байгууллагад тавигдах шаардлага

06. Сонгон шалгаруулалт зарлах

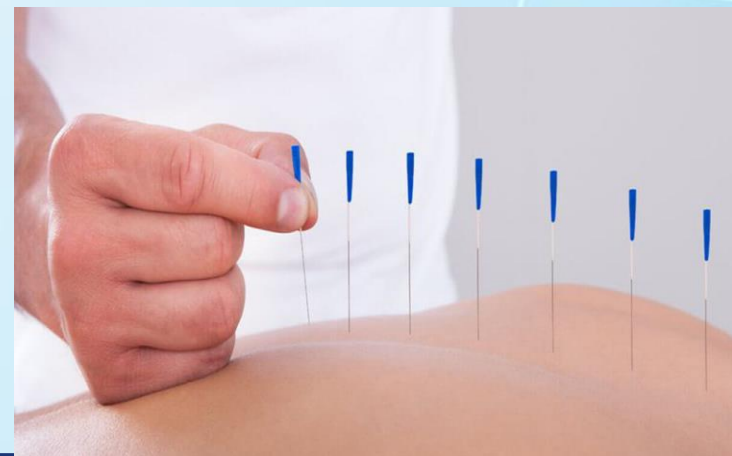
07. Сонгон шалгаруулалтын үе шат

08. Сонгон шалгаруулалтын үр дүнг баталгаажуулах, мэдээлэх

09. Сонгон шалгаруулалттай холбогдох маргааныг шийдвэрлэх

10. Хариуцлага

- Энэхүү журмаар иргэн, даатгуулагчид Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн **9.1.1, 9.1.2, 9.1.3, 9.1.5, 9.1.9, 9.1.10, 9.1.11, 9.1.13, 9.4-т** заасан эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагыг (цаашид “тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх байгууллага” гэх)-г цахим систем ашиглан сонгон шалгаруулах (цаашид “сонгон шалгаруулалт” гэх), үр дүнг мэдээлэх болон холбогдох бусад харилцааг зохицуулна.
- **Сонгон шалгаруулалтын зорилго** нь Монгол улсын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа, тусгай зөвшөөрөлтэй, магадлан итгэмжлэгдсэн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагуудаас тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх **чадамж, хүртээмжийг нь харгалзан сонгож**, иргэн даатгуулагчид үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний **чанар, хүртээмжийг сайжруулахад** оршино.
- Өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1-т заасан улсын төсвөөр санхүүжүүлэх тусламж, үйлчилгээг сонгон шалгаруулалтад хамруулахгүйгээр тэдгээр байгууллагатай шууд гэрээ байгуулж болно.

Өмнө

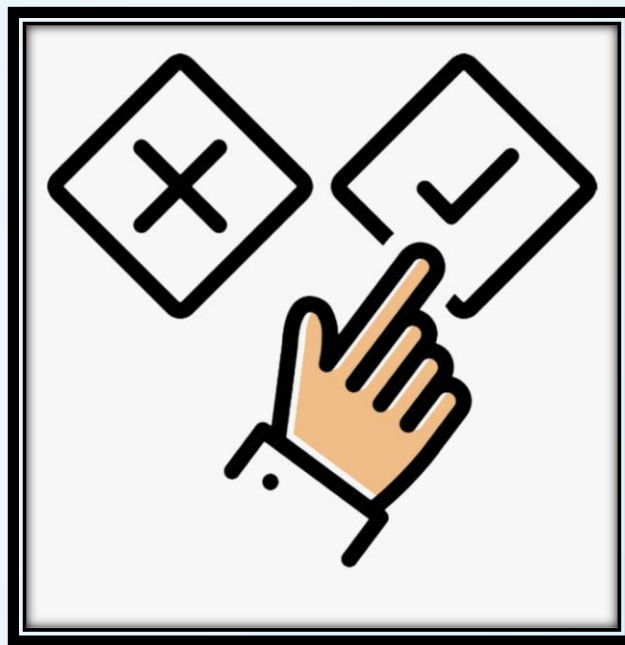
Байгууллагыг бүхэлд нь сонгодог

- ЭМБ сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн л бол дурын ОХБ-ээр гэрээлэх, нэхэмжлэх

Цаасан дээр суурилсан сонгон шалгаруулалт

- Цаг хугацаа, нөөц шаардах
- Хувь хүний нөлөөлөл орох

СОНГОН ШАЛГАРУУЛАЛТ

Шинэ
журмаар

Тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчийг сонгох

- Зөвхөн үзүүлэх чадамжтай ОХБ-ээр гэрээлэх, нэхэмжлэх

Цахим сонгон шалгаруулалт

- Цаг хугацаа, нөөц хэмнэх
- Ил тод, хувь хүний нөлөөллөөс ангид

ӨМНӨ

VS

ШИНЭ ЖУРМААР

Ажлын хэсэг

Зохион байгуулагч

ЭМДЕГ, ХАГГ

ЭМБ-ын нэгдсэн мэдээллийн
бааз бүрдүүлдэггүйХүний нөөц, тоног төхөөрөмж,
магадлан, ТЗНэгдсэн мэдээллийн
бааз бий болгох

Зохицуулалтгүй

ҮНЭ

Зохицуулалттай

11 ерөнхий шалгуур

ШАЛГУУР

ОХБ бүрт зориулсан
нарийвчилсан шалгуур

1

Үр ашигтай байх

2

Чадамжид суурилсан байх

3

Хүлээн зөвшөөрсөн байх

4

Ил тод, нээлттэй байх

5

Ашиг сонирхлоос ангид байх

НЭГДСЭН СОНГОН ШАЛГАРУУЛАЛТ

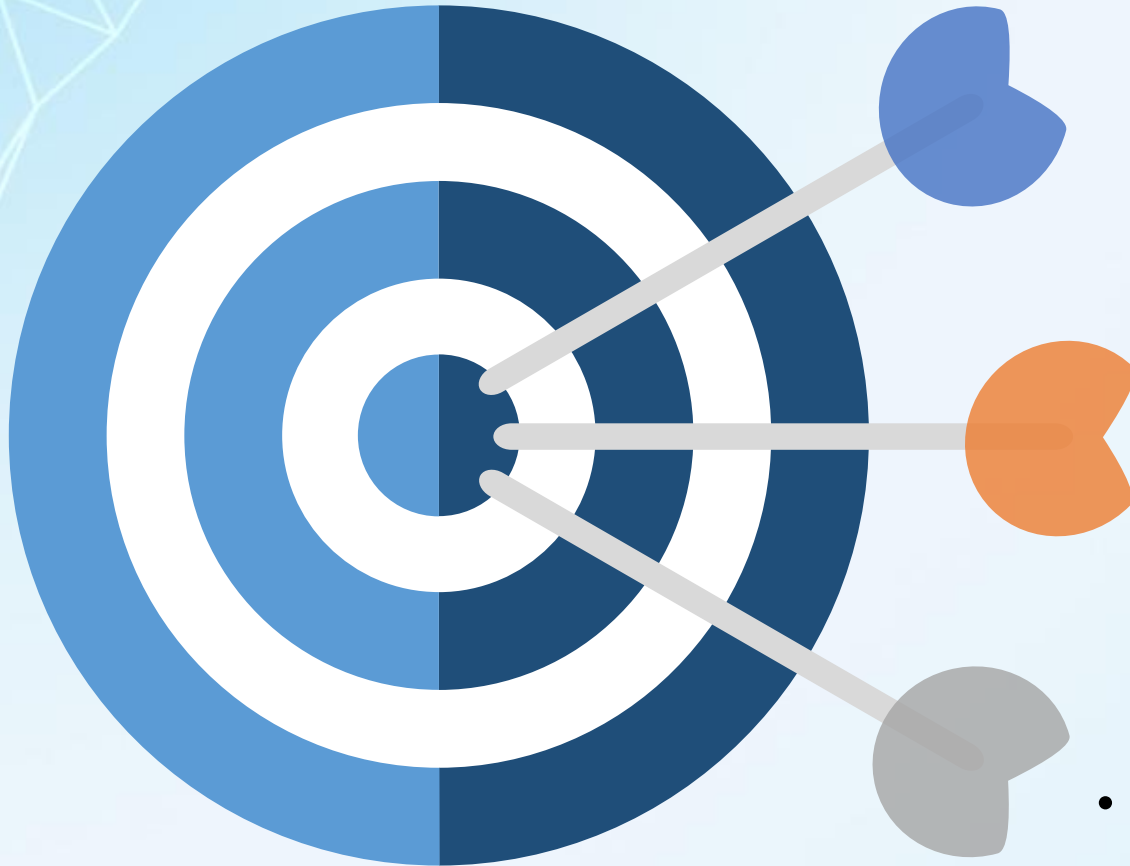
- **3 жилд 1 удаа**

НЭГДСЭН СОНГОН ШАЛГАРУУЛАЛТ

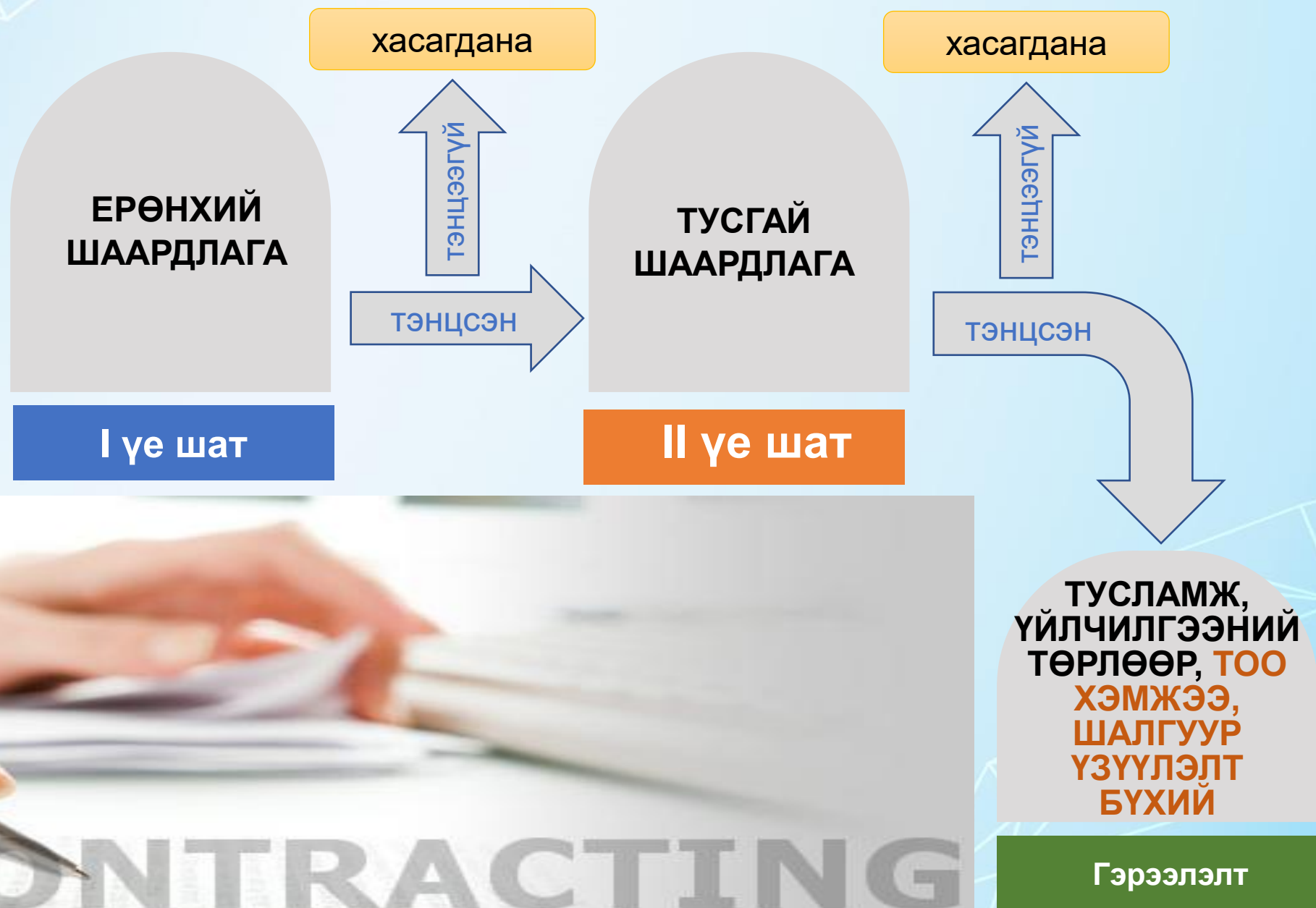
- ЭМД-ын тусламж, үйлчилгээний **НИЙТ төрлөөр**
- Тусламж, үйлчилгээний **төрөл тус бүрээр**

НЭМЭЛТ СОНГОН ШАЛГАРУУЛАЛТ

- Тусламж, үйлчилгээний төрөлд нэмэлт, өөрчлөлт орсон
- Хүртээмж хангалтгүй тусламж, үйлчилгээ

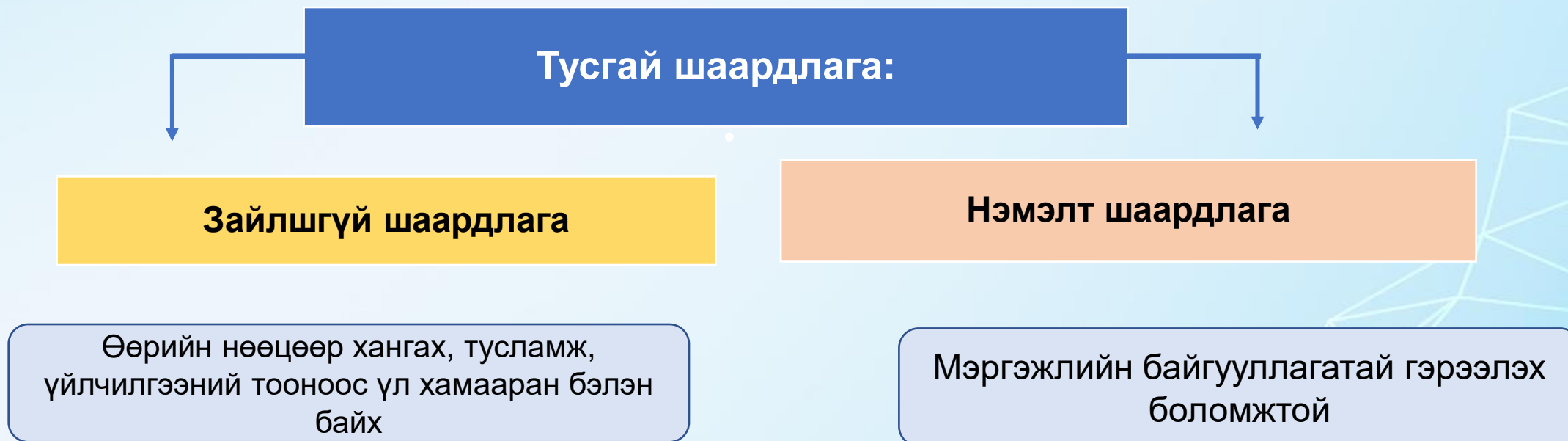

№	Тавигдах шаардлага
1	Хуулийн этгээдийн гэрчилгээтэй байх
2	Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй байх
3	Магадлан итгэмжлэгдсэн байх
4	Нийгмийн даатгалын шимтгэл тогтмол төлсөн, сонгон шалгаруулалтын материал хүлээн авах цаг хугацаанд шимтгэлийн өргүй байх
5	Сонгон шалгаруулалтын материал хүлээн авч үнэлгээ хийгдэж эхлэх өдрийн байдлаар татварын өргүй байх
6	Сонгон шалгаруулалтын материал хүлээн авах цаг хугацаанд шүүхийн шийдвэрээр албадан хэрэгжүүлэх арга хэмжээгүй байх
	НӨАТУС /и-баримт/-д холбогдсон, ЭМДЕГ-ын цахми мэдээллийн санд хандах техникийн боломжтой, мэдээлэл дамжуулах загварын дагуу тогтоосон шаардлагад нийцүүлж системийг хөгжүүлэх, хэвийн ажиллагааг хангах чадамжтай байх

- Тусламж, үйлчилгээг тус бүрээр ялгаатай байна.
- ЭМДҮЗ-өөс нарийвчилсан шалгуурыг тусламж, үйлчилгээ тус бүрээр тогтооно.
- Тусгай шаардлагыг тогтоох зарчим:
  1. Тухайн тусламж, үйлчилгээг чанартай үзүүлэхэд зайлшгүй шаардагдах нөөц (хүний нөөц, лаборатори, тоног төхөөрөмж, байгалийн нөөц, барилга байшин гэх мэт)-ийг шаардсан байх
  2. Орон нутгийн хязгаарлагдмал нөөц, боломжийг харгалзан үзсэн байх

Нийт
ажлын
68
хоног

1-р үе шат /нийт ажлын 25 хоног/	Урилга нийтлэнэ. Ажлын 7 хоногийн өмнө /Тендерийн хуулийн материалтай танилцах болон бусад холбоотой заалтууд нь ажлын 6-аас дээш хоног байдаг/
	Цахимаар хүсэлт хүлээн авна. Ажлын 10 хоног /Ерөнхий шаардлагад тусгагдсан 6 баримт бичгийг програмд оруулах, алдаатай эсвэл эрх бүхий газраар мэдээллээ засуулах шаардлага үүсвэл засуулах хугацааг тооцсон болно./
	1-р үе шатны үнэлгээ хийнэ. Ажлын 5 хоног /сонгон шалгаруулалтад ирсэн материалыг шалгаж дараагийн шатанд орох газруудын жагсаалтыг гаргана/
	1-р үе шатны үр дүнг оролцогчдод цахимаар хүргүүлнэ. Ажлын 3 хоног /сонгон шалгаруулалтад оролцсон байгууллагуудад цахимаар мэдээлэл хүргүүлнэ./
2-р үе шат /нийт ажлын 38 хоног/	1-р үе шатанд тэнцсэн оролцогч Тусгай шаардлагын мэдээллийг программд оруулна. Ажлын 15 хоног /Жишээ нь: УНТЭ нь ойролцоогоор 20.000 мэдээлэл оруулна гэж тооцсон бөгөөд 1 мэдээллийг 1 минутад оруулахаар тооцсон/
	2-р үе шатны үнэлгээ хийнэ. Ажлын 15 хоног /Ирүүлсэн мэдээллүүдийг сонгон шалгаруулалт хариуцсан мэргэжилтнүүд програм дээр шалгана./
	ЭМДЕГ-ын дарга тэнцсэн оролцогчийн жагсаалтыг батална. Ажлын 10 хоног /Тэнцсэн газруудын нэрсийг гаргаж, тусламж, үйлчилгээний төрлөөр ангилан тушаалын хавсралтыг боловсруулж бэлэн болгоно./
	2-р үе шатны үр дүнг цахимаар хүргүүлнэ. Ажлын 3 хоног /Програм дээр болон бусад сувгуудаар

1

Сонгон шалгаруулалтад оролцогч нь сонгон шалгаруулалтын үйл явц, үр дүнгийн талаар Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газраас тодруулга авах, хуульд өөрөөр заагаагүй бол сонгон шалгаруулалтын **мэдэгдэл хүлээн авснаас хойш ажлын 5 хоногийн дотор бичгээр гомдол гаргаж** болох бөгөөд гомдолд зөрчлийн **НОТЛОХ баримтыг хавсаргана.**

2

Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар нь сонгон шалгаруулалтад оролцогчоос гаргасан сонгон шалгаруулалттай холбоотой гомдлыг хүлээн авснаас хойш түүнийг **гомдол барагдуулах ажиллагаанд** оролцохыг урина. Гомдол гаргагч нь уг ажиллагаанд оролцоогүй тохиолдолд цаашид гомдол гаргах эрхгүй.

Албан
тушаалтан

**Хуульд заасан хариуцлага
хүлээлгэнэ.**

ЭМБ

Эрүүл мэндийн байгууллага нь хуурамч баримт бичиг бүрдүүлж сонгон шалгаруулалтад оролцсон нь тогтоогдсон бол тухайн эрүүл мэндийн байгууллагатай байгуулсан **гэрээг цуцалж, тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, цуцлах саналыг эрх бүхий байгууллагад хүргүүлэх бөгөөд дараагийн 3 жилийн хугацаанд сонгон шалгаруулалтад оролцуулахгүй.**

**АНХААРАЛ
ХАНДУУЛСАНД
БАЯРЛАЛАА**